

р. 229

4443

886-1

P/eg

03/83
R/02
P/110
P/116

СРБОЉУБ МИТИЋ

AMERICAN ARMY

ВОЈНИЧКИ КРАЈПУТАШИ

ПОЖАРЕВАЦ

1964.

Издавач: Војноиздателство, Београд

Op 229

САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

Уредник:
ВОЈИСЛАВ ЖИВКОВИЋ

Издање:
КЊИЖЕВНОГ ЧАСОПИСА „БРАНИЧЕВО“
ПОЖАРЕВАЦ

Штампа: „Димитрије Давидовић“ — Смедерево

I

СЛОБОДАН

1

Чекао да блиставе воде
улијеш у зеленограну
крв мојих очију
румене речи да урежеш цвetaсто
у моју постојану
наду од камена

од пушке сам те даномице молио
срастао рукама
за бомбу
и за кундак
и црвена крв ми
истекла за много бујних киша
истекла за много бујних киша
слободно да бих се умилио
твоме великом оку.

Чекало те срце мог оца у мени
 крв свих мојих предака
 (понекад слушао сам
 како ми у костима
 певају пећине)
 жуделе су те
 све шуме
 све воде
 хаоси
 и тишине

и градили смо замке
 клопке
 и паклене машине
 плели огромне мреже
 од пушака и шака.

СЕЛКО

1

Бејах увек жуљевит
 и црн
 и необријан
 срцем приљубљен уз земљу
 предобру и опаку

вечито неуморан
 и распевано пијан
 спреман на сушу и пушку
 и сваку срећу наопаку.

Дванаести је час
 да слатки дан наиђе
 једанпут и мој хлеб
 до неба да замирише
 једанпут да се и ја
 боговски
 намилијем среће

јер ја сам неопозиви
 љубавник земље
 па ма и да ми кривда
 још хиљаду пута
 душу здрозга.

РАТКО

Ишао сам за једном
 црвеном водом

знао сам само да је она
 моја једина јава

и да је њено ушће
 свршетак моје крви.

БЛАГОЈЕ

Ја ни једанпут нисам
 ножем у врат
 времена ја
 ни једанпут нисам
 умео гласно
 чак ни да крикнем
 него сам
 само по некад
 крадомице
 црну срећу
 пљунуо у ваздух
 колико да простор
 лако задрхти
 од горчине
 и да ми у костима
 звоњење страха
 за тренутак утихне
 не би ли ми
 у очи напукле
 благи мелем зорења
 капнуо.

БОРКО

Нисам довикивао небо
 да му се изјадам
 да му поднесем лице
 оглодано од кости
 зубима камења на које
 непрестано падам
 са укоченим рукама
 раскрыљене смелости
 с окамењеним челом очајним
 којим нападам
 на све зидове
 на све непролазности

говорио сам у ноћ
дозивао је као жену
као љубав
јер немилован сам
откако сам
од неба једну љуту
једну ватрену
рану у мозгу раскореналу
задобио сам
док сам кроз таму газио
тужну реку црвену
сто неба и сто сунца
опсовао сам.

БОЈАН

Од неког лудог шаренила у мени
дробили ми се зглобови
провлачиле ми се кроз кости
хиљаду боја
хиљаду нијанси храбрости

једна змијаста дуга ме
падајући ошинула
по сред чеоне кости

од неког лудог шаренила у мени
од моје умоболности
облаци били скелетасте
дрвеће падало
подсећајући
на мртве.

III

КАМЕНКО

Иза усана ми
рика
вребала тишину

иза трепавица ми се
румени сан
усијавао

иза зуба ми
очајан језик
растао

ћутао
дубље
од камена.

ЖЕЉКО

Био сам небо киша и
земља трава
најсребрнија вода
кад сунце зенит
досегне

био сам
најхитрија коса
када се зажути
јун

безрук само очима држао
треперава јата жеља
да ми
ни један свитац сунца
не побегне

најружнији
црн новчић
јавом
био сам у сну
најлепши месец пун.

ГРАДИМИР

Имао сам румени гред широких улица
ножевима опкољен
то је био очајан град
пустих разроких фасада
то је био најдражи град моје кичме
град опседнут
ненасељен
одгурнут град
на њега свемир непрестано
црне звезде сејао.

IV

ВИДОЈЕ

Сваки пут трава ми око чланака
окамени
кад би да пођем преко брда
сваки пут трава ми се око ногу
обујми
кад ме шарена даљина позове
па не могу да искорачим из земље
никако не могу да се искрадем
из траве
и ако сви сутони ми крила нуде

јер ја сам зелено месо траве
ја сам сива кост земље
тужнији и од траве
и од земље.

ВУКОЈЕ

Дубоко у
костима
био сам
храбар пас

мртав уморан
од лајања
на мрак

гладан
са зубима
у мрском
грлу.

НЕНАД

Водо дозмијај ми до ногу
са стопала ми спери окове земље
с ножних прстију ми скини
корење пузавица
које се хране хладноћом камена
и незахвално ме
уједају за зглобове

вода ако ми не ослободиш корак
бар до очију ме огрезни
како бих умакао овом бршљану
што ми облике прождире
и овим птицама што ми
на главу слећу
и остављају
своје погане трагове
у мојим ороњеним очима.

РАНКО

Рањен сам
 као да нисам
 мржња појела
 бол

смрт ми у врат забола
 дугачак нокат
 црвеним ружом
 китим снег

бескрвно сунце
 изникло на
 кошчатом рамену
 брда

хладно сунце на
 прљавој крпи неба
 страшно се љуља
 гладан ветар ми
 лицем пузи ка грлу
 из куцавице ми
 пије живот

еј сунце
 у које си то пусто
 небо крв расуло
 која ти то тама
 златно око копа
 те ми то твоје
 ружно небо
 мозак згњечило
 тај твој
 изнемоћали ветар
 на скиданом
 телу ми јаше
 тај твој умирући
 ветар

задњом хрипом
урла ми
у плућима.

МОМЧИЛО

Небо је тада било
велики бесан курјак
златним зубима ударало
јабланове по врату

а ја сам био
непрестано гладан дечак
с великом
голом пушком

ни једна ме девојка није
ни у сну
небастином оком
помиловала.

ЦВЕТКО

Пупољила ми душа
с никсицама
цветале ми очи
на небу

био сам као
кајсијин цвет
бледуњаво румен
од глади

мати ми говорила
да сам цветаст
ко облак
и тужно леп као

ружа
за увом
остављене
девојке

а ни једна девојка
мојим
зумбуластим лицем
душу не окити

и глад ми се у очима
крваво расцветала
да будем
побеснели божур

све док ме
зли зуби пушке
по сред петељке
не ошинуше

БОРИВОЈЕ

Очи ми исплеле дугачак пут
од сунца
од тестерастих жеља
градио длан нежног пута

моје заљуљане очи
на зубима патње вид искалиле
боје сна исковао у пуцањ
праве правде

окрилатио кадгод эле пушке
заградиле пробој и рођеним
отргнутим костима
ударао смрт у слепоочницу.

ЗВОНКО

Ја сам пљувао истину на цео свет и
и самом себе оптуживао најцрње
кад ми се
вампира-сан змијски у очи упијао
па бес разацињао у крик најцрвеније
звезде и самом себи црне скривнице
разбијао душом и пушком

ја сам бичеве сечивастог памћења
на копље кичме окамењене везао
као заставу и у име доброг сна
голим челом
у бодљикаво звоно—сунце ударао
не би ли ми одјек на земљи
бар један љути дан онежио.

ЗОРАН

Зазориће претвориће се брдо у ружу
запуољиће дан над очајном плодном
земљом

оживеће кости ожилаће у земљи
лобање закопане исклијаће певајући
насмешиће се

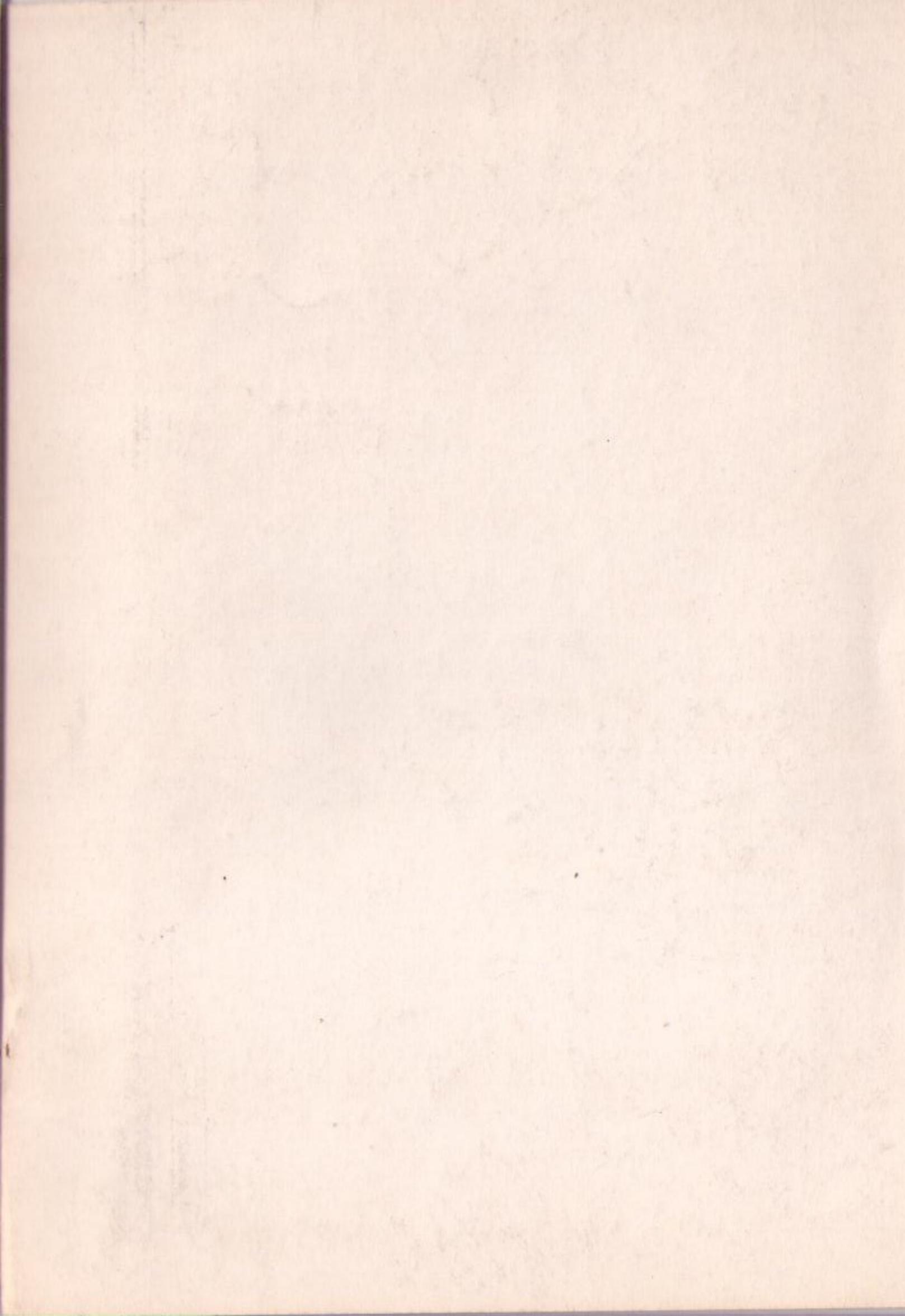
нека планине испруже дланове нека
покажу
дланове
мала брда су
добра мала брда су

мудра велика се
распадају у себи

зазориће.

4443

886-1.17

Србољуб Митић

Војнички крајпуташ

ПОЖАРЕВАЦ

1964.